

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

*Projekt podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj
u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva

Polugodišnji izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za 2025. godinu

Podgorica, jun 2025. godine

Supported by:

European Bank
for Reconstruction and Development

British Embassy
Podgorica

 UK International
Development
Partnership | Progress | Prosperity

SADRŽAJ

REZIME	4
UVOD I METODOLOGIJA	6
ODGOVORI PRIVREDNIH UDRUŽENJA	7
<i>Tabela 1. Pregled DA odgovora privrednih udruženja .....</i>	<i>7</i>
ODGOVORI MINISTARSTAVA	8
<i>Tabela 2. Spisak zakona u čijoj izradi su učestvovala privredna udruženja .....</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 3. Pregled DA odgovora ministarstava .....</i>	<i>10</i>
<i>Grafik 1. Ocjene privrede i ministarstava o usvajanju komentara .....</i>	<i>12</i>
<i>Grafik 2. Ocjena privrede i ministarstava o kvalitetu uključenosti .....</i>	<i>12</i>
POREĐENJA ODGOVORA PRIVREDNIH UDRUŽENJA I MINISTARSTAVA I POREĐENJE SA PRETHODNIM IZVJEŠTAJIMA	13
<i>Grafik 3. Ukupna uključenost – poređenje (%) .....</i>	<i>13</i>
<i>Grafik 4. Početne konsultacije – poređenje (%) .....</i>	<i>14</i>
<i>Grafik 5. Javna rasprava – poređenje (%) .....</i>	<i>14</i>
<i>Grafik 6. Radne grupe – poređenje (%) .....</i>	<i>15</i>
<i>Grafik 7. RIA – poređenje (%) .....</i>	<i>15</i>
PREGLED UKLJUČENOSTI PRIVREDE U IZRADU ZAKONA PO POGLAVLJIMA IZ PROCESA EU INTEGRACIJA	16
<i>Tabela 4. Uključenost privrede u izradu zakona, po poglavlju EU integracija .....</i>	<i>16</i>
ZAKLJUČCI I PREPORUKE	17
ANEKS 1. KOMENTARI MINISTARSTAVA	18
<i>Tabela 5. Komentari ministarstava .....</i>	<i>18</i>
ANEKS 2. ZAKONI	26
<i>Tabela 6. Spisak zakona koji su bili predmet analize .....</i>	<i>26</i>
ANEKS 3. UPITNICI	30
<i>Tabela 7. Upitnik za privredu .....</i>	<i>30</i>
<i>Tabela 8. Upitnik za ministarstva .....</i>	<i>30</i>

REZIME

U cilju jačanja javno-privatnog dijaloga u Crnoj Gori i osiguranja sistematičnog i pravovremenog uključivanja privatnog sektora u proces kreiranja zakonodavnog okvira, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost (SCC) kontinuirano prati i izvještava o nivou uključenosti privrede u process izrade zakona. U tom kontekstu, pripremljen je **Polugodišnji izvještaj o uključenosti privatnog sektora u izradu zakona za 2025. godinu** (u daljem tekstu: Izvještaj), u skladu sa Planom rada Savjeta za konkurentnost za tekuću godinu.

Izvještaj predstavlja analitički prikaz zasnovan na prikupljenim odgovorima na upitnik koji je distribuiran privrednim udruženjima, članovima Savjeta i nadležnim ministarstvima, s ciljem dobijanja uvida u stepen i kvalitet saradnje između javnog i privatnog sektora u normativnim procesima. **Ova publikacija je 15. po redu izvještaj koji SCC izrađuje** kao dio sistemskih napora na unapređenju transparentnosti i uključenosti privrede u procesu izrade propisa.

Predmet Izvještaja su 103 zakona, relevantna za privredu, a koji su shodno Programu rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu planirani za usvajanje tokom 2025. godine. Odgovori ministarstava i privrednih udruženja prikupljeni su u periodu od 8. maja do 17. juna tekuće godine. Upitnik je upućen na adrese **18 ministarstava**, a odgovore je dostavilo **njih 17**, što predstavlja **odziv od 94%**. Uprkos brojnim podsjetnicima i ponovljenim pozivima, odgovore nije dostavilo **Ministarstvo saobraćaja**.

Kada je riječ o privrednim udruženjima, članovima Savjeta, od ukupno **11** kontaktiranih organizacija, odgovore je dostavilo **5 udruženja (45%)**, a njihovi komentari i ocjene korišćeni su kao relevantan doprinos izradi Izvještaja. Inpute su dostavili: **Privredna komora Crne Gore, Američka privredna komora u Crnoj Gori, Unija poslodavaca Crne Gore, Savjet stranih investitora Crne Gore i Asocijacija menadžera Crne Gore**. Riječ je o udruženjima koja **tradicionalno učestvuju u ovom procesu** i redovno dostavljaju inpute, te u tom pogledu **nema odstupanja u odnosu na prethodne izvještaje**, što doprinosi dosljednosti u praćenju prakse uključivanja privrednog sektora u izradi propisa.

Analizirajući **odgovore privrednih udruženja**, procenat uključenosti u **proces izrade 103 zakona koji su bili predmet analize iznosi 50,5% (52 zakona)**. Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo koje od privrednih udruženja bilo uključeno, na bilo koji način, u proces izrade zakona, smatrano je da su privredna udruženja bila uključena. **Od ukupnog broja zakona, u 25,2% slučajeva privredna udruženja su bila uključena tokom početnih konsultacija (26 zakona), u toku javne rasprave 28,2% (29 zakona), dok je uključenost u radu radnih grupa bila 29,1% (30 zakona). Na pitanje o uključenosti na izradi RIA¹ obrasca, udruženja su navela da su bila uključena u izradu svega 1% RIA obrazaca (1 zakon).**

U cilju unapređenja metodologije i boljeg razumijevanja značajnih razlika u odgovorima privrednih udruženja i ministarstava, i u ovom Izvještaju, kao i u prethodnim, se pravi razlika između kategorija „privreda“ i „privredna udruženja“ (odvojena pitanja: da li je bila uključena privreda, odnosno, da li su bila

¹ „Regulation Impact Assesment“ – Analiza procjene uticaja propisa

uključena privredna udruženja koja su članovi Savjeta za konkurentnosti). Analizirajući obje kategorije dobijamo informaciju o uključenosti „privatnog sektora“ u proces izrade zakona.

Na osnovu prikupljenih **odgovora ministarstava, od 103 zakona koji su bili predmet analize, u izradu 65% je bila uključena privreda (67 zakona), dok su privredna udruženja bila uključena 53,4%** (55 zakona). Privreda je bila uključena u fazi **konsultacija 37,9%** (39 zakona). U toku **javne rasprave uključenost je takođe iznosila 37,9%** (39 zakona) u odnosu na ukupan broj zakona, dok je u radu **radnih grupa privreda učestvovala 29,1%** (30 zakona). Od ukupnog broja zakona, privreda je prema odgovorima nadležnih institucija bila uključena u izradu **RIA obrazaca u 5,8%** (6 zakona).

U poređenju sa prethodnim izvještajima, kada je razlika u nivou uključenosti bila znatno veća, usljed činjenice da su ministarstva pod privredom podrazumijevala pored privrednih udruženja i ostale privredne subjekte (privredna društva, strukovna udruženja itd), **ovaj, kao i prethodna četiri izvještaja, sadrži dodatni pokazatelj o uključenosti isključivo privrednih udruženja, pa je razlika u procentu uključenosti u tom dijelu znatno manja.** S tim u vezi, izračunat je nivo uključenosti od **50,5% na osnovu odgovora privrednih udruženja, odnosno 53,4% na osnovu odgovora ministarstava.** Razlika u stepenu uključenosti je posljedica što su ministarstva izvijestila da su privredna udruženja bila uključena u izradu 3 zakona, za koje su privredna udruženja izvijestila da nijesu bila uključena (nakon uočenih razlika, Sekretariat je kontaktirao konkretno privredno udruženje za koje je ministarstvo izvijestilo da je bilo uključeno i dobijena je povratna informacija da nije postojala uključenost vezano za konkretne zakone).

Potreba za uključenošću privatnog sektora u proces izrade zakona prepoznata je i kroz Akcioni plan za eliminisanje biznis barijera sa kojima se susrijeće poslovna zajednica, koji je izradio SCC, a koji je integralni dio Reformske agende Crne Gore 2024-2027. za Instrument EU za reforme i rast (mjera 1.1.3 korak 4). Dodatno, prepoznajući značaj potpune uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakone, kreiran je i poseban korak u Reformskoj agendi (mjera 1.1.3 korak 2) sa rokom realizacije decembar 2025 koji glasi:

Javne konsultacije i procjene uticaja propisa (primarni i sekundarni zakoni). 100% novih zakona je predmet javnih konsultacija sa preduzećima, organizacijama civilnog društva i lokalnim samoupravama. 100% novih zakona podliježe pripremi analize uticaja propisa (RIA) prije javnih konsultacija.

Ukupan iznos **opredijeljenih sredstava koji će biti stavljen na raspolaganju Crnoj Gori nakon ispunjenja navedene mjere iznosi 3.475.778,40 EUR.**

UVOD I METODOLOGIJA

Izradu izvještaja o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona sprovodi **Sekretariat Savjeta za konkurentnost (SCC)**, sa ciljem da se sistematski prati i analizira uloga privrede u procesu izrade zakona. Ovaj izvještaj ima višestruku funkciju: pruža uvid u faze zakonodavnog ciklusa u kojima je privatni sektor bio uključen, procjenjuje obim uključenosti, te identifikuje i kvalitet same uključenosti. Pored toga, značajan segment izvještaja odnosi se na pitanje da li su predstavnici privatnog sektora učestvovali u izradi **Procjene uticaja propisa (RIA)**, čime se dodatno valorizuje njihova uloga u unapređenju kvaliteta regulative.

Uključivanje privatnog sektora kao preduslov za efikasniju i transparentniju regulativu prepoznato je i kroz **Akциони plan za eliminisanje biznis barijera**, koji je izradio SCC i koji predstavlja dio **Reformske agende Crne Gore 2024–2027** (mjera 1.1.3. korak 4).

Dodatno, značaj ovog pitanja potvrđen je i kroz poseban reformski korak unutar Reformske agende (mjera 1.1.3, korak 2), koji eksplicitno predviđa uspostavljanje mehanizama za potpunu uključenost privatnog sektora u izradu zakona, sa **rokom realizacije do decembra 2025. godine**, koji glasi:

Javne konsultacije i procjene uticaja propisa (primarni i sekundarni zakoni). 100% novih zakona je predmet javnih konsultacija sa preduzećima, organizacijama civilnog društva i lokalnim samoupravama. 100% novih zakona podliježe pripremi analize uticaja propisa (RIA) prije javnih konsultacija.

Ukupan iznos **opredijeljenih sredstava koji će biti stavljen na raspolaganju Crnoj Gori nakon ispunjenja navedene mjere iznosi 3.475.778,40 EUR.**

Kako bi se dobili reprezentativni i relevantni podaci, **upitnik je dostavljen privrednim udruženjima koja su članovi Savjeta za konkurentnost**, i to: Privrednoj komori Crne Gore, Uniji poslodavaca Crne Gore, Montenegro biznis alijansi, Američkoj privrednoj komori u Crnoj Gori, Savjetu stranih investitora Crne Gore, Crnogorskom udruženju poslodavaca, Asocijaciji poslovnih žena Crne Gore, Udruženju preduzetnica Crne Gore, Asocijaciji menadžera Crne Gore i Udruženju mladih preduzetnika. Upitnik je takođe dostavljen **Udruženju pravnika Crne Gore i svim ministarstvima**. Upitnik je bio strukturiran kroz unaprijed definisane odgovore (zatvorenog tipa), uz mogućnost dodavanja **otvorenih komentara** radi preciznijeg objašnjenja stavova i iskustava. Pitanja iz upitnika odnosila su se na **103 zakona relevantnih za privredu, a koji su shodno Programu rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu prepoznati kao propisi od značaja za privredu i planirani za usvajanje tokom tekuće godine**. Osim toga, ispitanicima je ostavljena mogućnost da **odaju i druge zakone** ukoliko su u izvještajnom periodu učestvovali u njihovoj izradi, a isti nijesu bili formalno obuhvaćeni Vladinim programom.

U odnosu na prethodne, ovaj Izvještaj je, kao i prethodna četiri, izrađen na bazi upitnika koji je korigovan, na inicijativu Američke privredne komore u Crnoj Gori, a shodno zaključku Savjeta za konkurentnost. Naime, u upitnicima su dodata dva nova pitanja: pitanje za ministarstva „Da li je neko od privrednih udruženja /članova Savjeta za konkurentnost, bilo uključeno u izradu ovog zakona“, dok je za privredna udruženja dodatno pitanje glasilo „Da li ste pokazali zainteresovanost za uključivanje u izradu ovog zakona?“. Na osnovu toga, izvršen je obračun dva nova uporediva indikatora:

- Procenat uključenosti privrede u odnosu na broj zakona za čiju izradu su privredna udruženja pokazala interesovanje (na osnovu odgovora privrednih udruženja) i
- Procenat uključenosti privrede u odnosu na broj zakona za čiju izradu su privredna udruženja pokazala interesovanje (na osnovu odgovora ministarstava).

Pored toga, dodat je još jedan novi indikator koji bi bio uporediv sa indikatorom koji se već obračunava – uključenost privrede (na osnovu odgovora privrednih udruženja) -

- procenat uključenosti privrednih udruženja / članova Savjeta u proces izrade zakona (na osnovu odgovora ministarstava).

Analizirajući podatke privrednih udruženja kroz odgovore na pitanja „Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način“ i „Da li ste pokazali zainteresovanost za uključivanje u izradu ovog zakona“, dobijamo odgovor na pitanje o tome da li je privrednim udruženjima data, tj uskraćena, mogućnost da budu dio procesa izrade zakona.

Na osnovu analize dostavljenih odgovora, utvrđeno je da su privredna udruženja učestvovala u **izradi 99%** zakona za koje su iskazala interesovanje. Privredna udruženja su kroz odgovore navela da su **za Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju bili zainteresovanost za učešće u proces izrade, ali da nijesu bili uključeni.**

ODGOVORI PRIVREDNIH UDRUŽENJA

Napomena: Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo koje od privrednih udruženja bilo uključeno, na bilo koji način, u proces izrade zakona, smatrano je da su u izradu određenog zakona privredna udruženja bila uključena. Slijedi tabelarni pregled odgovora privrednih udruženja na pitanja iz upitnika, za zakone u kojima su privredna udruženja bila uključena:

Tabela 1. Pregled DA odgovora privrednih udruženja

Pitanje	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (103 zakona)
Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način?	52	50,5%
Da li ste bili uključeni u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	26	25,2%
Da li ste bili uključeni u toku javne rasprave?	29	28,2%
Da li ste bili uključeni u rad radne grupe?	30	29,1%
Da li ste bili uključeni u izradu RIA obrasca?	1	1%

Od ukupnog broja zakona u čijoj izradi su privredna udruženja bila uključena, **privredna udruženja su dala konkretne komentare za 29 zakona, odnosno 56% u odnosu na broj zakona u čijoj izradi su učestvovali.** Ukoliko se odgovori privrede rangiraju (komentari nijesu usvojeni uopšte -1, djelimično su usvojeni -2,

usvojeni su u većoj mjeri – 3, usvojeni su u potpunosti – 4), dobija se srednja ocjena percepcije privrednih udruženja o usvajanju komentara koje su dali **2,17** (na skali od 1 do 4).

Analizirajući zakone u čijoj izradi su privredna udruženja bila uključena, postavljeno je i pitanje o tome da li su bili adekvatno uključeni u proces izrade zakona. Ukoliko se odgovori privrede rangiraju (nijesu uopšte bili uključeni -1, nedovoljno uključeni -2, djelimično uključeni – 3, adekvatno uključeni – 4), dobija se **srednja ocjena percepcije privrednih udruženja o kvalitetu njihove uključenosti 3,54** (na skali od 1 do 4).

ODGOVORI MINISTARSTAVA

Napomena: Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ministarstva u odgovorima prave razliku između „privredna udruženja“ i „privreda“. Pod „privredom“ se smatraju ostali subjekti (osim udruženja, članova Savjeta), a koji dolaze iz privatnog sektora, kao npr. strukovna udruženja, individualne kompanija, itd.

Predmet ovog Izvještaja su 103 zakona, relevantna za privredu, a koji su shodno Programu rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu prepoznati kao propisi od značaja za privredu i planirani za usvajanje tokom tekuće godine.

Ministarstva su dostavila odgovor na pitanje da li je neko od privrednih udruženja /članova Savjeta za konkurentnost, bilo uključeno u izradu konkretnog zakona. Na osnovu odgovora utvrđeno je da su privredna udruženja (članovi Savjeta za konkurentnost) bili uključeni **53,4%**. **Slijedi tabelarni pregled zakona za koja su ministarstva izvijestila da su privredna udruženja bila uključena u izradu:**

Tabela 2. Spisak zakona u čijoj izradi su učestvovala privredna udruženja

Nb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
45	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	Ministarstvo finansija
47	Predlog Zakona o osiguranju	Ministarstvo finansija
53	Predlog Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu	Ministarstvo finansija
59	Predlog Zakona o računovodstvu	Ministarstvo finansija
71	Predlog Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata	Ministarstvo finansija
134	Predlog zakona o legalizaciji bespravnih objekata	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
112	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o rudarstvu	Ministarstvo rudarstva, nafte i gasa
113	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o geološkim istraživanjima	Ministarstvo rudarstva, nafte i gasa
74	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uslugama	Ministarstvo ekonomskog razvoja
75	Predlog Zakona o kreditno garantnom fondu Crne Gore	Ministarstvo ekonomskog razvoja
76	Predlog Zakona o privrednim društvima	Ministarstvo ekonomskog razvoja
77	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu	Ministarstvo ekonomskog razvoja
115	Predlog zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i zaštiti ozonskog omotača	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
116	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o nacionalnim parkovima	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
118	Predlog zakona o komunalnim djelatnostima	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
96	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Nb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
99	Predlog zakona o morskome ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
100	Predlog zakona o akvakulturi	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
101	Predlog zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
102	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
103	Predlog zakona o slatkovodnom ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
14	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije	Ministarstvo pravde
15	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	Ministarstvo pravde
16	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži	Ministarstvo pravde
80	Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	Ministarstvo turizma
81	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama	Ministarstvo turizma
82	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi	Ministarstvo turizma
44	Predlog Zakona o nevladinim organizacijama	Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO
142	Predlog Zakona o visokom obrazovanju	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
131	Predlog zakona o zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata	Ministarstvo pomorstva
132	Predlog zakona o lukama i pristaništima	Ministarstvo pomorstva
133	Predlog zakona o sigurnosti plovidbe	Ministarstvo pomorstva
151	Predlog Zakona o zdravstvenoj zaštiti	Ministarstvo zdravlja
160	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
161	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
162	Predlog Odluke o utvrđivanju liste regulisanih profesija	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
163	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
164	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
165	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
166	Predlog Zakona o socijalnom preduzetništvu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
167	Predlog Zakona o volontiranju	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
168	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
169	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o štrajku	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
170	Predlog Zakona o reprezentativnosti sindikata i poslodavačkih udruženja	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
/	Nacrt Zakona o stalnom sezencu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
/	Nacrt Zakona o strateškim investicijama	Ministarstvo finansija
/	Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu	Ministarstvo ekonomskog razvoja
/	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije	Ministarstvo ekonomskog razvoja
/	Predlog zakona o identifikacionom broju	Ministarstvo unutrašnjih poslova

Nb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
/	Predlog zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskim uslugama povjerenja	Ministarstvo javne uprave
/	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o FONDU rada	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
126	Predlog Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
127	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o prevozu u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
128	Predlog Zakona o dopunama zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
129	Predlog Zakona kojim se utvrđuju uslovi i način stavljanja na tržište svih novih i koršćenih vozila, sistema, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica na tržište u Crnoj Gori (Zakon o homologaciji motornih vozila)	Ministarstvo saobraćaja
45	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	Ministarstvo finansija
47	Predlog Zakona o osiguranju	Ministarstvo finansija

U poređenju sa prvim izvještajima kada je razlika u nivou uključenosti bila znatno veća, usljed činjenice da su ministarstva pod privredom podrazumijevala pored privrednih udruženja i ostale privredne subjekte, **ovaj, kao i prethodni Izvještaji sadrži dodatni pokazatelj o uključenosti isključivo privrednih udruženja (članova Savjeta za konkurentnost), pa je razlika u procentu uključenosti u tom dijelu znatno manja. S tim u vezi, izračunat je nivo uključenosti od 50,5% na osnovu odgovora privrednih udruženja, odnosno 53,4% na osnovu odgovora ministarstava.** Razlika u stepenu uključenosti je posljedica činjenice što su ministarstva izvijestila da su privredna udruženja bila uključena u izradu 3 zakona, za koje su privredna udruženja izvijestila da nijesu bila uključena. Nakon uočenih razlika, Sekretarijat je kontaktirao konkretno privredno udruženje za koje je ministarstvo izvijestilo da je bilo uključeno i dobijena je povratna informacija da nije postojala uključenost vezano za konkretne zakone, i to:

<i>Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju</i>	<i>Ministarstvo pravde</i>
<i>Predlog Zakona o nevladinim organizacijama</i>	<i>Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO</i>
<i>Predlog zakona o zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata</i>	<i>Ministarstvo pomorstva</i>

Na osnovu odgovora ministarstava, privreda je u 65% slučajeva (67 zakona) bila uključena u izradu zakona na neki od sljedećih načina: kroz konsultacije, u početnoj fazi izrade zakona, učešćem kroz javnu raspravu, učešćem u radu radne grupe ili učešćem u izradi RIA obrazaca. Slijedi tabelarni pregled odgovora ministarstava na pitanja iz upitnika za zakone u kojima je privreda bila uključena:

Tabela 3. Pregled DA odgovora ministarstava

Pitanje	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (105 zakona)
Da li je privreda bila uključena u proces izrade propisa na bilo koji način?	67	65%
Da li je neko od privrednih udruženja /članova Savjeta za konkurentnost, bilo uključeno u izradu zakona?	55	53,4%
Da li je privreda bila uključena u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	39	37,9%

Pitanje	Broj zakona	% u odnosu na ukupan broj zakona (105 zakona)
Da li je privreda bila uključena u toku javne rasprave?	39	37,9%
Da li je privreda bila uključena u rad radne grupe?	30	29,1%
Da li je privreda bila uključena u izradu RIA obrasca?	6	5,8%

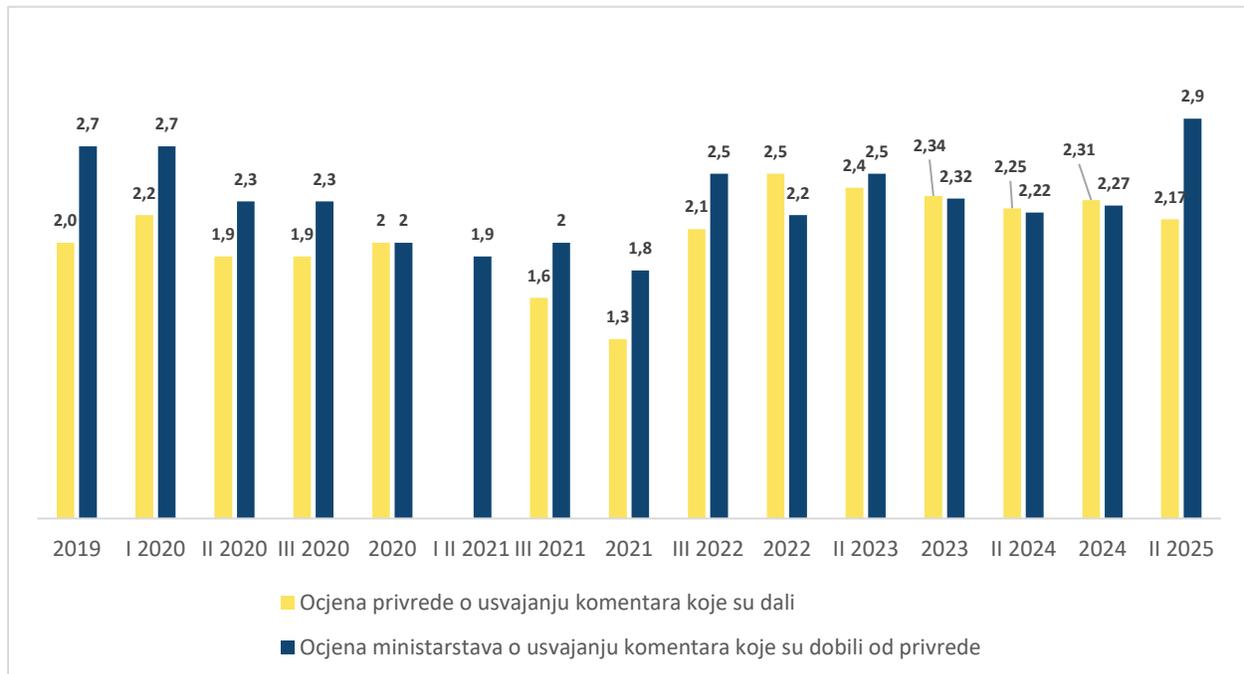
Za neke od zakone u čijoj izradi privreda nije učestvovala ministarstva su dostavila komentare kao objašnjenje razloga neuključenosti. U Aneksu 1 prikazani su komentari nadležnih ministarstava.

Ukoliko se posmatraju zakoni u čijoj izradi je privreda bila uključena, u 67% slučajeva (45 zakona) privreda je dala i konkretne komentare. Kada se odgovori ministarstava rangiraju (komentari nijesu usvojeni uopšte -1, djelimično su usvojeni -2, usvojeni su u većoj mjeri – 3, usvojeni su u potpunosti – 4), dobija se **srednja ocjena ministarstava o usvajanju komentara koje su dobili od privrede 2,9** (na skali od 1 do 4).

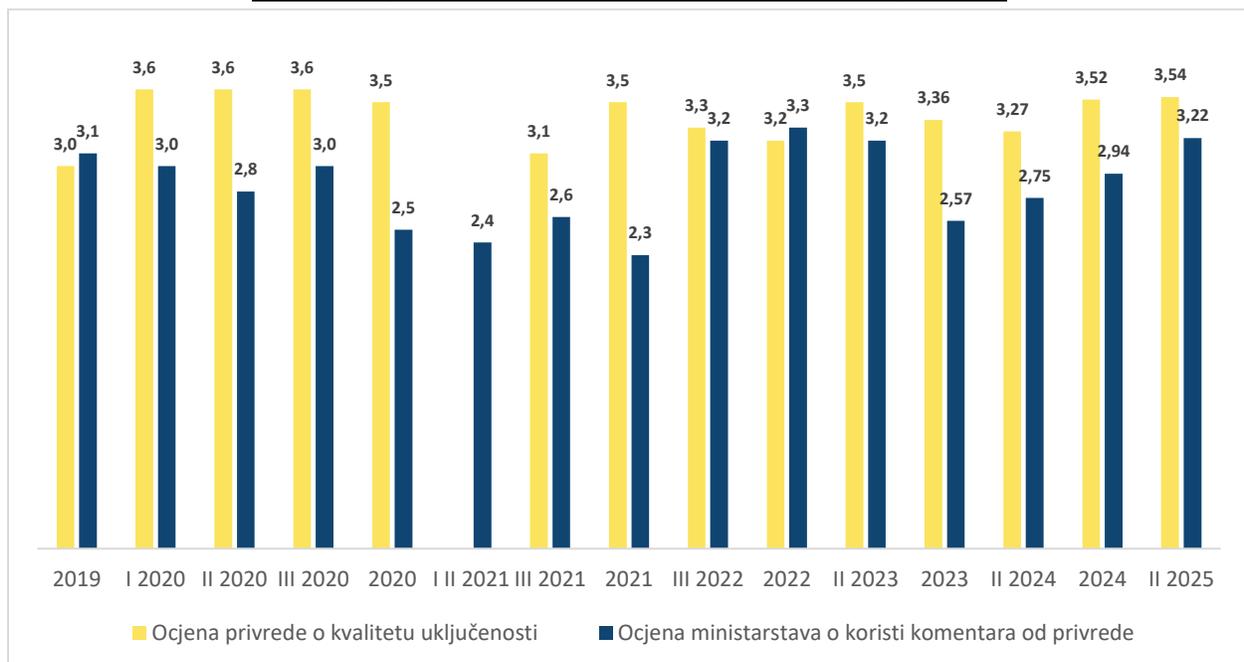
Kada se posmatraju isključivo zakoni za koje je privreda dala konkretne komentare. Ukoliko se odgovori ministarstava rangiraju (nije bilo korisno uopšte -1, djelimično korisno -2, prilično korisno – 3, veoma korisno – 4), dobija se **srednja ocjena ministarstava o usvajanju komentara koje su dobili od privrede 3,22** (na skali od 1 do 4).

Na sljedećim graficima prikazane su prosječne ocjene usvajanja komentara, uključenosti u proces izrade zakona i ocjena korisnosti komentara od strane ministarstava i privrede.

Grafik 1. Ocjene privrede i ministarstava o usvajanju komentara

Grafik 2. Ocjena privrede i ministarstava o kvalitetu uključenosti

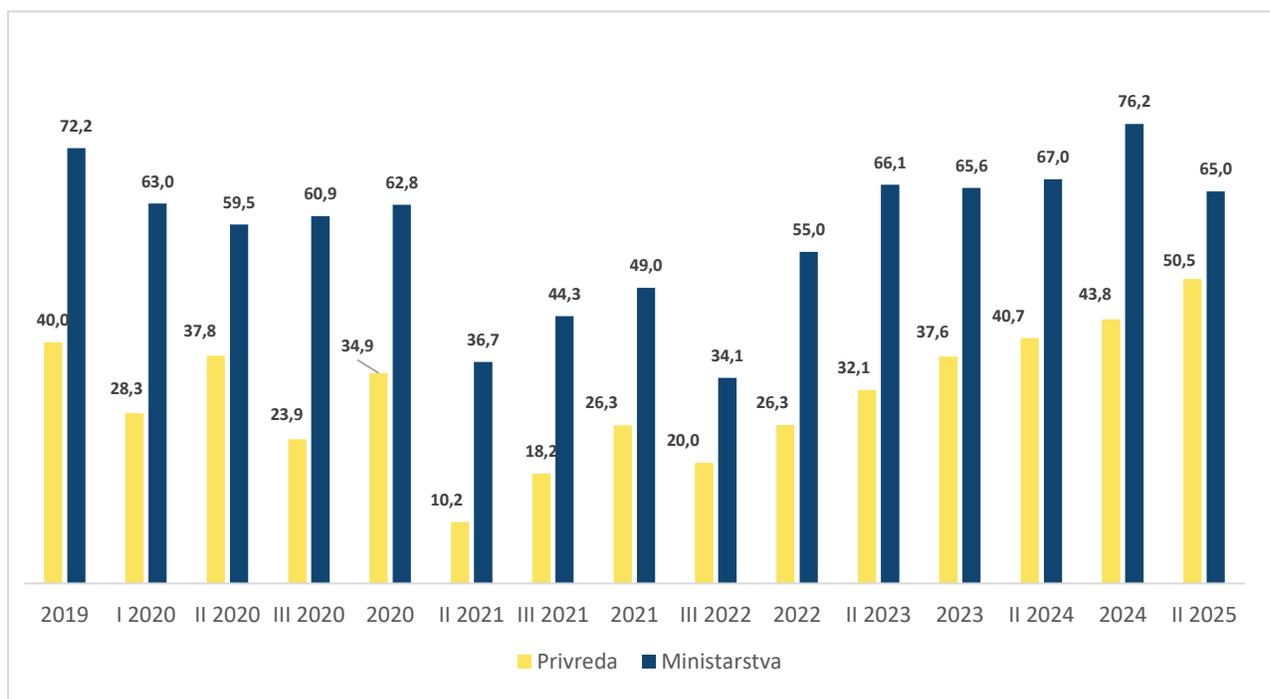

POREĐENJA ODGOVORA PRIVREDNIH UDRUŽENJA I MINISTARSTAVA I POREĐENJE SA PRETHODNIM IZVJEŠTAJIMA

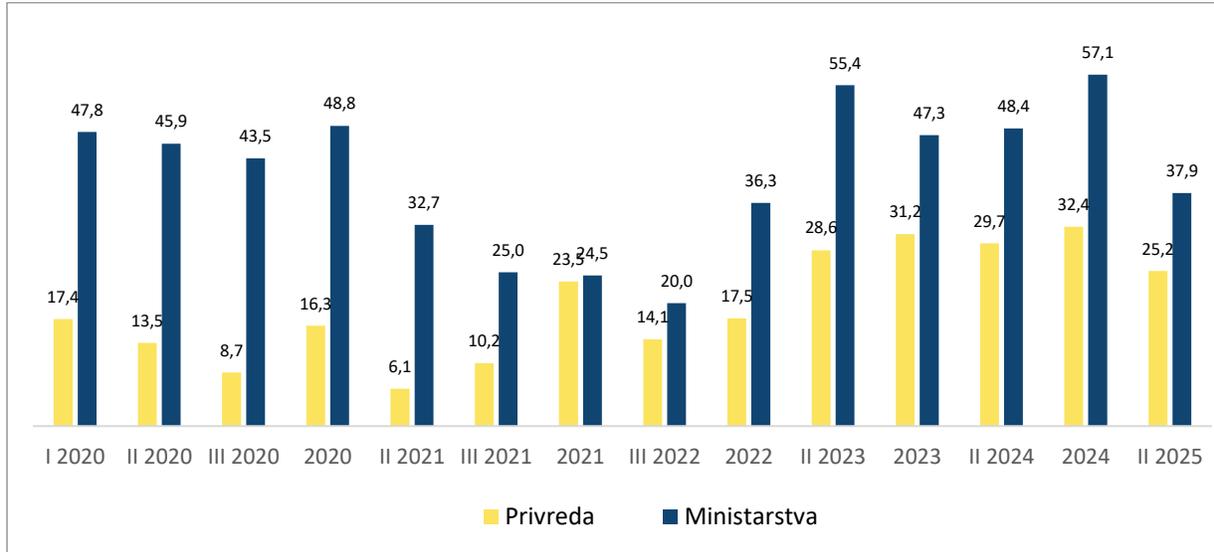
Ukoliko se poredе odgovori privrednih udruženja i ministarstava, dolazi se do razlike u procentu uključenosti privrede. *Kako je ranije pomenuto, odgovori privrednih udruženja odnose se isključivo na uključenost privrednih udruženja koja su članovi Savjeta za konkurentnost, dok kada ministarstva odgovaraju na pitanja o uključenosti privrede, pod privredom su smatrali i druga udruženja ili privredne subjekte.*

Grafici u nastavku prikazuju procentualnu uključenost privrede u proces izrade zakona u odnosu na ukupan broj zakona koji su bili predmet istraživanja (103) i daju preglede odgovora privrede i ministarstava za svih 15 do sada sprovedenih istraživanja.

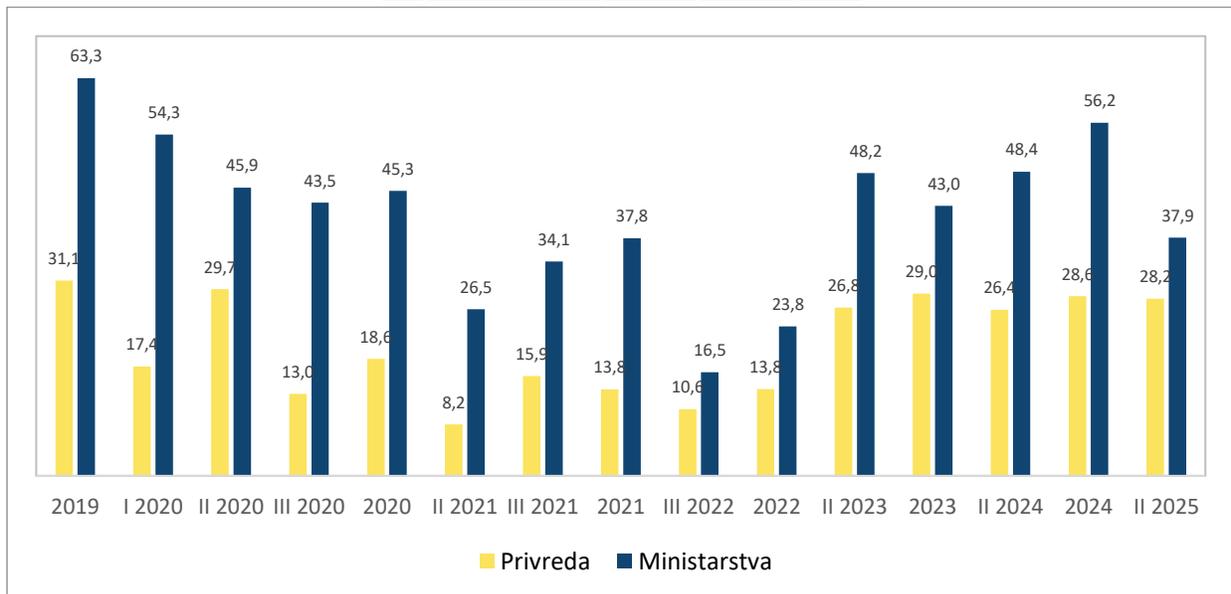
Grafik 3. Ukupna uključenost – poređenje (%)

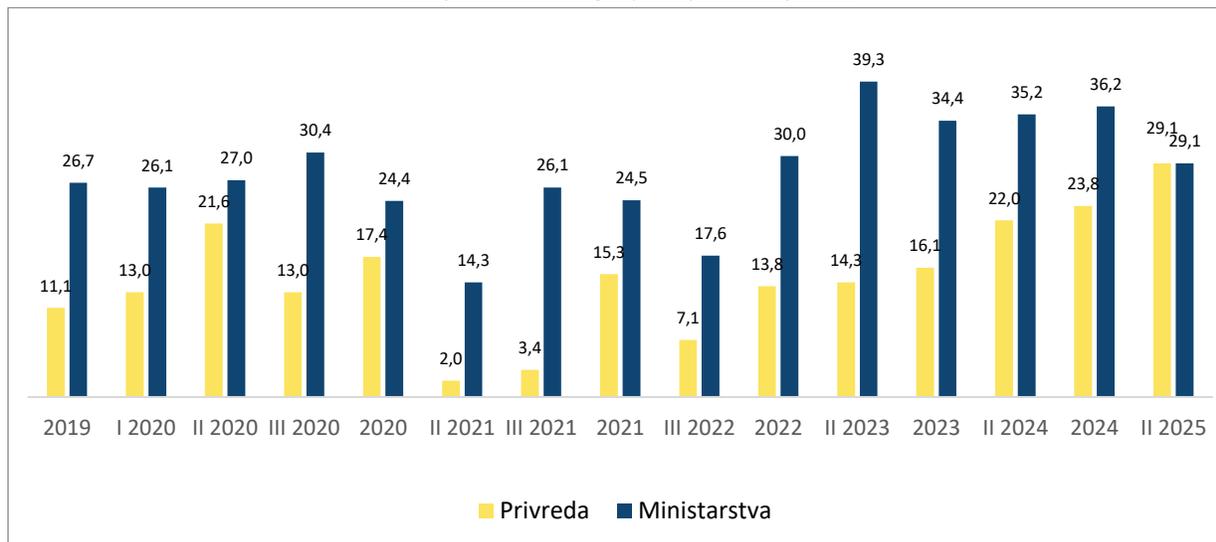
Grafik 4. Početne konsultacije – poređenje (%)

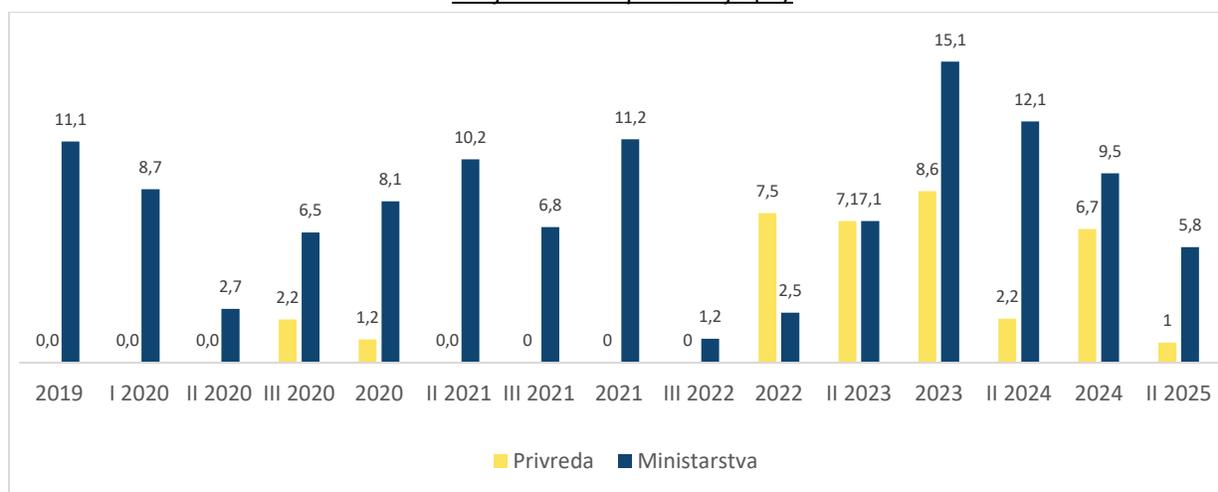
Grafik 5. Javna rasprava – poređenje (%)

Grafik 6. Radne grupe – poređenje (%)

Grafik 7. RIA – poređenje (%)

Kada se analiziraju odgovori privrednih udruženja, uočava se trend rasta učešća u procesu izrade zakona u odnosu na prethodno istraživanje. Ukupni stepen uključenosti iznosi 50,5%, što predstavlja najviši nivo zabilježen od početka izrade ovog izvještaja (od 2019. godine). Posebno je izražen rast učešća u radu radnih grupa, koji sada iznosi 29,1%, dok je uključenost tokom javnih rasprava ostala na sličnom nivou kao i ranije – 28,2%. Međutim, zabilježeni su i negativni trendovi. Uključenost u fazi početnih konsultacija iznosi svega 25,2%, što ukazuje na nedovoljno uključivanje privrednog sektora u rane faze pripreme zakona. Najveći pad, kao i u prethodnim izvještajima, bilježi se u vezi sa izradom RIA obrazaca, gdje je učešće privrede iznosilo svega 1%.

Kada se analiziraju odgovori ministarstava, ukupna uključenost privrednog sektora (posmatrano kroz odgovore koji obuhvataju i „privredu“ i „privredna udruženja“) je niža u odnosu na prethodna istraživanja i iznosi 65%. Istovremeno, zabilježen je rast uključenosti privrednih udruženja – članova Savjeta za konkurentnost, koja sada iznosi 53,45%. Međutim, sve pojedinačne faze procesa karakteriše pad u odnosu na prethodni period. Tako uključenost u radu radnih grupa iznosi 29,1%; uključenost u fazi konsultacija i javne rasprave je na nivou od 37,9%, dok uključenost u izradi RIA obrazaca ostaje niska i iznosi svega 5,8%. Ovi nalazi ukazuju na potrebu za dodatnim naporima u svim fazama procesa, kako bi se osigurao dosljedniji i sadržajniji doprinos privrede u kreiranju propisa.

PREGLED UKLJUČENOSTI PRIVREDE U IZRADU ZAKONA PO POGLAVLJIMA IZ PROCESA EU INTEGRACIJA

U nastavku je tabela koja daje pregled uključenosti privrede u proces izrade zakona po EU poglavljima. Napomena: Broj zakona po poglavljima je relativno mali, tako da se procenti navedeni u tabeli moraju uzeti sa rezervom jer male izmjene u ukupnom broju analiziranih zakona značajno utiču na procenat uključenosti po poglavlju.

Tabela 4. Uključenost privrede u izradu zakona, po poglavlju EU integracija

Broj poglavlja	Poglavlje EU integracija	Broj zakona u čijoj izradi je privreda bila uključena	Ukupan broj zakona po poglavlju	% u odnosu na ukupan broj zakona po poglavlju
3	Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	4	4	100%
6	Privredno pravo	3	4	75%
9	Finansijske usluge	4	4	100%
11	Poljoprivreda I ruralni razvoj	5	6	83%
13	Ribarstvo	4	4	100%
14	Saobraćajna politika	3	3	100%
16	Porezi	1	4	25%
19	Socijalna politika i zapošljavanje	7	7	100%
23	Pravosuđe i temeljna prava	3	4	75%
24	Pravda, sloboda i bezbjednost	3	5	60%
26	Obrazovanje I kultura	1	2	50%
27	Životna sredina	1	3	33%
28	Zaštita potrošača i zdravlja	1	2	50%
3 i 20	Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i Preduzetništvo i industrijska politika	1	1	100%
3 i 28	Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i Zaštita potrošača I zdravlje	1	1	100%
UKUPNO		42	54	78%

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Imajući u vidu cilj ove vrste izvještaja, koji se prevashodno ogleda u namjeri da se javno-privatni dijalog unaprijedi i da se putem sinergije znanja i iskustava dođe do konkurentnijeg poslovnog ambijenta kroz definisanje legislative i bolje implementacije iste, slijede najvažniji zaključci i preporuke:

- Predmet ovog Izvještaja su **103 zakona**, relevantna za privredu, a koji su shodno Programu rada Vlade Crne Gore za 2025. prepoznati kao propisi od značaja za privredu i planirani za usvajanje tokom tekuće godine.
- Upitnik je upućen na adrese **19 ministarstava**, a odgovore je dostavilo **njih 17**, što predstavlja **odziv od 90%**, dok je **5 od 11 privrednih udruženja, članova Savjeta za konkurentnost, dostavilo odgovor na upitnik (45%)**.
- Na osnovu odgovora **ministarstava**, privreda je **65%** (67 zakona) bila uključena u izradu zakona, dok su privredna udruženja bila uključena **53%** (55 zakona).
- Analiza rezultata na osnovu odgovora **privrednih udruženja** ukazuje na **umjeren, ali značajan porast ukupne uključenosti privatnog sektora u process izrade zakona**, koja je porasla sa **44% na 50%** u odnosu na prethodni izvještaj. Ovo predstavlja pozitivan pomak i signalizira napredak u pravcu inkluzivnijeg kreiranja javnih politika. Ipak, detaljniji uvid u faznu uključenost otkriva **određene negativne trendove**. Najizraženiji pad zabilježen je u **fazi konsultacija**, gdje je nivo uključenosti opao sa **32% na 25%**, što ukazuje na potrebu za jačanjem mehanizama ranog informisanja i uključivanja privrede još u inicijalnim fazama izrade propisa. **Uključenost u izradu RIA obrazaca** ostaje izrazito niska – na nivou od svega **1%**, što potvrđuje da se ovaj segment procesa još uvijek nedovoljno koristi kao prilika da se privatni sektor uključi i doprinese kvalitetnijem donošenju propisa. Sa druge strane, posebno ohrabruje podatak da je zabilježen **rast učešća privrednih udruženja u radu radnih grupa**, sa **24% na 29%**. Ovaj pomak je značajan, s obzirom na to da upravo učešće u ranim fazama izrade zakona pruža mogućnost za kvalitetan doprinos i oblikovanje održivih zakonskih rješenja. Konačno, **nivo uključenosti tokom javnih rasprava ostao je stabilan**, zadržavajući se na približno **28%**, što ukazuje na potrebu za dodatnim naporima kako bi se ova faza učinila inkluzivnijom i funkcionalnijom u praksi.
- Kako je potreba za adekvatnim i blagovremenim uključivanjem privatnog sektora prepoznata i kroz Akcioni plan za eliminisanje barijera sa kojim se suočava poslovna zajednica, koji je izradio SCC, a koji je dio Reformske agende Crne Gore 2024-2027 za Instrument EU za reforme i rast, a takođe je definisana i kao poseban korak Reformske agende (mjera 1.1.3 korak 2) **potrebno je da nadležna ministarstva intezivnije uključe privatni sektor u proces izrade zakona**.
- Na kraju, izvještaj predstavlja dobru osnovu za dalje praćenje ovog procesa, uz mogućnost izvještavanja o trendu unapređenja privatno-javnog dijaloga u narednom periodu. Sekretarijat Savjeta će nastaviti da priprema izvještaje u skladu sa Planom rada Savjeta za konkurentnost, tj. dva puta godišnje.

ANEKS 1. KOMENTARI MINISTARSTAVA

Tabela 5. Komentari ministarstava

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti	Ministarstvo finansija	Rok utvrđivanja Predloga zakona je u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu. Javni poziv je poslat nevladinim organizacijama za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije za člana radne grupe za izradu Nacrta Zakona o klasifikaciju djelatnosti, ali se niko nije odazvao: https://www.monstat.org/cg/novosti.php?id=4412 Radna verzija dokumenta je u završnoj fazi, nakon čega će Nacrt zakona biti stavljen na javnu raspravu.
Predlog Zakona o reviziji	Ministarstvo finansija	Na Javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovanoj javnosti) da se uključe u postupak pripreme Nacrta zakona o reviziji i dostave svoje inicijative, prijedloge, sugestije i komentare, u početnoj fazi pripreme zakona nije bilo interesovanja. Takođe, privreda se nije uključila ni povodom Javnog poziva za učešće u Javnoj raspravi o tekstu Nacrta zakona o reviziji.
Predlog Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu	Ministarstvo finansija	Rješenjem Ministarstva finansija br: 01-078/24-7353/1 od 5. novembra 2024. godine formirana je Radna grupa za pripremu Nacrta zakona o upavljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu i Politike vlasništva, u kojoj su članovi bili predstavnici resornih ministarstava koji su nadležna za praćenje državnih kompanija i drugih relevantnih državnih organa i organa državne uprave, kao i predstavnici civilnog sektora. Naime, Ministarstvo finansija je objavilo javni poziv zainteresovanoj javnosti da dostave komentare i sugestije, kao i nevladinim organizacijama da predlože člana/icu za rad u Radnoj grupu, a istovremeno je, imajući u vidu doprinos koje pojedine institucije mogu pružiti u cilju sačinjavanja što kvalitetnijeg i sveobuhvatnijeg, prije svega, zakonskog rešenja, uputilo direktne pozive za predlaganje svojih predstavnika za članove radne grupe, i to: Pravnom fakultetu, Ekonomskom fakultetu, Privrednom i Apelacionom sudu, Poreskoj upravi, Fondu PIO, Investiciono razvojnom fondu, Zavodu za zapošliavanje, Agenciji za sprječavanje korupcije, Agenciji za zaštitu konkurencije, Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvu energetike, Ministarstvu rudarstva, nafte i gasa, Ministarstvu pomorstva, Ministarstvu ekonomskog razvoja, Ministarstvu turizma, Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Minsitarstvu prostornog planiranja urbanizma i državne imovine, Ministarstvu zdravlja i Državnoj revizorskoj instituciji (DRI). Dodatno, nevladino udruženje "Asocijacija menadžera Crne Gore" je iskazala interesovanje i spremnost da doprinese izradi Nacrta zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu. Nacrt zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu je pripremljen u skladu sa zadatim rokom i sredinom decembra 2024. godine upućen u dalju proceduru relevantnim institucijama na komentare, sugestije i usaglašavanje prije objavljivanja na javnu raspravu.

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
		Napominjemo da se pripremom nacrtu novog zakonskog rešenja ima za cilj da se na sveobuhvatan način uredi sistem upravljanja i nadzora nad sektorom državnih preduzeća kao i sve specifičnosti vezane za funkcionisanje i poslovanje ovih društava. U konačnom, strateški ekonomski cilj koji se postiže donošenjem ovog zakona i Politike vlasništva je povećanje korisnosti od državnog vlasništva za državu i građane.
Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona	Ministarstvo finansija	Predmetni Zakon je po PRV za 2025 godinu planiran za III Q , samim tim u izvještajnom periodu nemamo više informacija.
Predlog zakona o globalnom minimalnom porezu	Ministarstvo finansija	S obzirom da je Zakon u ranoj fazi izrade, i da je isti planiran za Q 4 2025, jos uvijek nije upućen poziv zainteresovanoj javnosti i nije formirana Radna grupa.
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	Ministarstvo finansija	S obzirom da je Zakon u ranoj fazi izrade Nacrta, te da je isti planiran za Q4 2025, Još uvijek nije sprovedena javna rasprava.
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji	Ministarstvo finansija	S obzirom da je Zakon u ranoj fazi izrade Nacrta, tei da je isti planiran za Q 4 2025, još uvijek nije sprovedena javna rasprava.
Predlog Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata	Ministarstvo finansija	Predmetni Zakon je u fazi usaglašavanja sa EK. Nakon dobijanja mišljenja od EK, isti će biti usaglašen sa nadležnim organima na nacionalnom nivou (SZZ, nadležna ministarstva) , nakon tog će biti upućen Vladi na utvrđivanje i Skupštini na usvajanje.
Predlog zakona o legalizaciji bespravnih objekata	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine	ZAKON JE U FAZI PREDLOGA
Predlog zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme	Ministarstvo ekonomskog razvoja	U prethodnom periodu je održana javna rasprava (2023. godine). Vezano za javnu raspravu, ista nije neophodna u ovoj fazi, imajući u vidu da se u članu 52 Zakona o državnoj upravi ostavlja prostora da se ne organizuje ponovna javna rasprava (kad nacrt propisa bude u završnoj fazi), s obzirom na pitanje odbrane i bezbjednosti koje je predmet i ovog Nacrta zakona. Od 2022. na propisu nije rađeno do novembra 2024. Ministar ekonomskog razvoja donio je Rješenje o obrazovanju Radne grupe za izradu Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme kao i odgovarajućeg/ih podzakonskog/ih akta/ta (14. IV 2025) i istim je stavljeno van snage Rješenje iz 2021. (9. VI 2021). Napominjem da još uvijek nijesmo došli do faze izrade RIA obrasca. Napomena: Vezano za preuzimanje rada na propisu, odgovori su dati za period od novembra 2024. do maja 2025.
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu	Ministarstvo ekonomskog razvoja	Komentari privrede su sagledani i u najvećoj mogućoj mjeri prihvaćeni
Predlog zakona o zaštiti prirode	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Inicijalno se krenulo u izmjene zakona zbog bolje transpozicije Uredbu EU br. 511/2014 o pristupu genetskim resursima, međutim tokom rada usljed velikog broja izmjena i dopuna, stvorili su se uslovi za donošenje novog zakona. Pristigao je veliki broj komentara nadležnih institucija koji su u Radnoj grupi za izradu zakona, kao i od zainteresovanih strana. Javna rasprava je trajala od 08. juna do 18. jula 2023. godine, u okviru koje je pristiglo 143 komenatara, primjedbi i sugestija. Pripremljen je Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi. Tokom Javne rasprave jedan predstavnik privrede je dao 3 komentara, i isti su odbijeni s obzirom da navedeni

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
		subjekt ne posluje u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti prirode, a komentari su bili u smislu legalizacije navedenog stanja. Trenutno se radi na usklađivanju Nacrta zakona, nakon čega će biti poslat Evropskoj komisiji i nadležnim organima na davanje mišljenja.
Predlog zakona o komunalnim djelatnostima	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Trenutno se radi na nacrtu zakona
Predlog zakona o slobodnom pristupu informacijama	Ministarstvo javne uprave	Predlog zakona o slobodnom pristupu informacijama utvrđen je na sjednici Vlade Crne Gore 23.01.2025.godine. Predlog zakona je u skupštinskoj proceduri i do sada su održana tri odbora (zakonodavni odbor, Odbor za politički sistem, upravu i pravosuđe i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet).Prilikom pripreme Predloga zakona nije se sprovodila javna rasprava, ovo iz razloga jer izmjena i dopuna zakona otpočela 2019. godine., te je prvi Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama bio na javnoj rapravi od 17. septembra do 31.oktobra 2019. godine. Tokom trajanja javne rasprave održani su sastanci sa predstavnicima Delegacije EU u CG, SIGMA-e, nevladinog sektora i međunarodnih organizacija u oblasti slobodnog pristupa informacijama -ACCESS Info Europe. Pripremljen je inovirani Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama decembra 2020. godine. Inovirani Nacrt je bio na dodatnoj javnoj raspravi u periodu od 04.06.2021. do 24.06.2021. godine. Takođe je organizovan i okrugli sto 24.06.2021. godine. Predlog zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama usvojila je 42 i 43 Vlada CG i dva puta je bio u skupštinskoj proceduri.Nakon uspostavljanja 44. Vlade, svi zakoni koje je Skupštini dostavila 43. Vlada, povlače se iz procedure, uključujući i ovaj. Međutim, Ministarstvo javne uprave nastavilo je sa aktivnostima koje su započete, te je Predlog zakona utvrđen na sjednici Vlade CG održane 23.01.2025., te se isti nalazi u skupštinskoj proceduri.
Predlog zakona o javnim ustanovama	Ministarstvo javne uprave	Ministar javne uprave je rješenjem od 24.01.2025. obrazovao Radno tijelo za izradu Predloga zakona o javnim ustanovama koje čine predstavnici relevantnih ministarstava, nevladinog sektora i drugih ključnih aktera u ovoj oblasti. U toku je rad na Nacrtu zakona. Napominjemo da su sprovedene konsultacije u početnoj fazi izrade zakona, dok javna rasprava još uvijek nije sprovedena, iz kog razloga se ne može dati odgovor na većinu pitanja.
Predlog Zakona o lokalnoj samoupravi	Ministarstvo javne uprave	Ističemo da je poziv za javnu raspravu javno objavljen, da je ista bila inkluzivna i otvorena, da su se odzvali predstavnici Zajednice opština, svih opština (organizovan je okrugli sto sa predsjednicima opština i skupština opština, stručna rasprava sa glavnim administratorima, kao i fokus grupe sa organima lokalne uprave). U javnoj raspravi učestvovali su predstavnici nvo sektora, kao i državnih organa poput DRI i Zaštitnika ljudskih prava. Predstavnici privrede nijesu učestvovali u javnoj raspravi. Izrada RIA obrasca je u toku.
Predlog Zakona o zaštiti dobroti životinja	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Rana faza izrade zakona

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti hrane	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Rana faza izrade zakona
Predlog Zakona o zahtjevima za upravljanje i postupanje nus proizvodima životinjskog porijekla	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Rana faza izrade zakona
Predlog zakona o morskom ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Zakon je u fazi izrade nacrtu i odgovori nisu dati u djelu koji podrazumijeva da je uključivanje privrede obavljeno.
Predlog zakona o akvakulturi	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Zakon je u fazi izrade nacrtu i odgovori nisu dati u djelu koji podrazumijeva da je uključivanje privrede obavljeno.
Predlog zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Zakon je u fazi izrade nacrtu i odgovori nisu dati u djelu koji podrazumijeva da je uključivanje privrede obavljeno.
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Rana faza izrade zakona
Predlog zakona o slatkovodnom ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Zakon je u fazi izrade nacrtu i odgovori nisu dati u djelu koji podrazumijeva da je uključivanje privrede obavljeno.
Predlog zakona o prometu drveta I proizvoda od drveta	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Trenutno se radi na Nacrtu Zakona. U dosadašnjem radu na Nacrtu, privreda nije bila uključena. Javna rasprava još uvijek nije sprovedena
Predlog zakona o poljoprivrednom zemljištu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Trenutno se radi na Nacrtu Zakona. U dosadašnjem radu na Nacrtu, privreda nije bila uključena. Javna rasprava još uvijek nije sprovedena
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima	Ministarstvo pravde	Predlog zakona upućen je 7.5.2025. godine Evropskoj komisiji, kao odgovor na pristigle komentare EK
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	Ministarstvo pravde	U cilju izmijena i dopuna Predloga zakona i propisivanja odredbi koje se odnose na ispunjavanje koraka predviđenog u Reformske agendi (pronalazak osnova za ulazak u stambene prostore u kojima se obavlja neregistrovana poslovna djelatnost) održani su sastanci sa predstavnicima Savjeta za konkurentnost.
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	Ministarstvo pravde	Upućen Evropskoj komisiji na mišljenje 08.05.2023. godine. Čekaju se komentari Evropske komisije.
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku	Ministarstvo pravde	Upućen Evropskoj komisiji na mišljenje 04.08.2023.godine. Čekaju se komentari Evropske komisije

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	Ministarstvo turizma	U proces izrade propisa bila je uključena privreda. Ministarstvo je dana 31.12.2024. godine objavilo Javni poziv za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije u radnom tijelu za izradu Nacrta Zakona o turizmu i ugostiteljstvu kako bi učestvovali u izradi teksta nacrta Zakona, koji je trajao do 10.01.2025. godine, međutim, Ministarstvu nije pristigla nijedna prijava tim povodom. Dana 12.02.2025. godine Ministarstvo je objavilo Javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključe u postupak pripreme teksta Nacrta Zakona o turizmu i ugostiteljstvu, koji je trajao 20 dana. U ovoj fazi izrade propisa, pristigao je znatan broj predloga i sugestija, na koji način je omogućeno zainteresovanoj javnosti da svojim predlozima i sugestijama doprinese utvrđivanju teksta nacrta Zakona. Od velikog broja pristiglih predloga, Radna grupa Ministarstva je usvojila oko 50%. Takođe, predstavnici Ministarstva održali su niz sastanaka sa predstavnicima privrede (Privrednom komorom, Američkom privrednom komorom, Udruženjem seoskih domaćinstava, Udruženjem turističkih agencija, Nacionalnom turističkom organizacijom, Glavnim gradom idr.), što je bila prilika da Ministarstvo dodatno razmotri sugestije, odnosno da ih usvoji. Pored toga, Ministarstvo je uputilo poseban poziv Privrednoj komori da dostavi inicijative, predloge, sugestije i komentare, te obavještenje da postoji spremnost i otvorenost za sastanak i razgovor o podnesenim predlozima. Uključenost privrede na ovaj način bila je u velikoj mjeri korisna za izradu propisa. Podsjećamo da je u toku Javni poziv za javnu raspravu, koji traje do 30.06.2025. godine, te da će po okončanju Javne rasprave Ministarstvo razmotriti sve pristigle predloge, primjedbe i sugestije. U radnoj grupi za izradu Nacrta Zakona o turizmu i ugostiteljstvu nije bila uključena privreda, već je Radna grupa formirana od službenika ovog ministarstva. Takođe, prilikom izrade RIA obrasca nije uključena privreda iz razloga što ista ima priliku da podnese predloge i sugestije u toku javne rasprave.

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama	Ministarstvo turizma	U proces izrade propisa bila je uključena privreda. Ministarstvo je dana 31.12.2024. godine objavilo Javni poziv za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije u radnom tijelu za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama, kako bi učestvovali u pripremi teksta propisa, koji je trajao do 10.01.2025. godine, međutim, Ministarstvu nije pristigla nijedna prijava tim povodom. Ministarstvo je dana 12.02.2025. godine objavilo Javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključe u postupak pripreme Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama, koji je trajao 20 dana. U ovoj fazi izrade propisa, nije zapažena velika zainteresovanost javnosti, s tim što je bilo nekoliko predloga i sugestija, koje Radna grupa Ministarstva još uvijek razmatra. Takođe, predstavnici Ministarstva održali su niz sastanaka sa predstavnicima privrede (Privrednom komorom, Američkom privrednom komorom, Udruženjem seoskih domaćinstava, Udruženjem turističkih agencija, Nacionalnom turističkom organizacijom, Glavnim gradom idr.). Uključenost privrede na ovaj način bila je korisna za izradu propisa. Pojašnjavamo da je izrada propisa još uvijek u toku, nakon čega će biti raspisan poziv za javnu raspravu, te da će po okončanju Javne rasprave Ministarstvo razmotriti sve pristigle predloge, primjedbe i sugestije. U radnoj grupi za izradu ovog propisa nije uključena privreda, s tim što Radna grupa u velikoj mjeri saraduje sa predstavnicima Nacionalne turističke organizacije. Predstavnici privrede će imati priliku da podnesu predloge i sugestije u toku javne rasprave, s tim što je Ministarstvo uputilo poseban poziv Privrednoj komori da dostavi inicijative, predloge, sugestije i komentare, te obavještenje da postoji spremnost i otvorenost za sastanak i razgovor o podnesenim predlozima.

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi	Ministarstvo turizma	Ministarstvo je dana 31.12.2024. godine objavilo Javni poziv za predlaganje predstavnika/ce nevladine organizacije u radnom tijelu za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi, kako bi učestvovali u pripremi teksta propisa, koji je trajao do 10.01.2025. godine, međutim, Ministarstvu nije pristigla nijedna prijava tim povodom. U proces izrade propisa bila je uključena i privreda. Ministarstvo je dana 12.02.2025. godine objavilo Javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključe u postupak pripreme Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi, koji je trajao 20 dana. U ovoj fazi izrade propisa, nije zapažena velika zainteresovanost javnosti, te je bilo nekoliko predloga i sugestija, koje Radna grupa Ministarstva još uvijek razmatra. Takođe, predstavnici Ministarstva održali su niz sastanaka sa predstavnicima privrede (Privrednom komorom, Američkom privrednom komorom, Udruženjem seoskih domaćinstava, Udruženjem turističkih agencija, Nacionalnom turističkom organizacijom, Glavnim gradom idr.). Uključenost privrede na ovaj način bila je korisna za izradu propisa. Pojašnjavamo da je izrada propisa još uvijek u toku, nakon čega će biti raspisan poziv za javnu raspravu, te da će po okončanju Javne rasprave Ministarstvo razmotriti sve pristigle predloge, primjedbe i sugestije. U radnoj grupi za izradu ovog propisa nije uključena privreda, s tim što Radna grupa u velikoj mjeri saraduje sa predstavnicima Nacionalne turističke organizacije. Predstavnici privrede će imati priliku da podnesu predloge i sugestije u toku javne rasprave, s tim što je Ministarstvo uputilo poseban poziv Privrednoj komori da dostavi inicijative, predloge, sugestije i komentare, te obavještenje da postoji spremnost i otvorenost za sastanak i razgovor o podnesenim predlozima.
Predlog Zakona o regionalnom razvoju	Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO	U toku Javne rasprave organizovana su tri okrugla stola: u Glavnom gradu i opštinama Bijelo Polje i Bar. U opštini Bijelo Polje imali smo prisustvo predstavnika privrede koji su uglavnom pozdravili finansijsku podršku koju Zakon propisuje, predlažući veći procenat iste, shodno čemu smo i povećali procenat tekućeg državnog budžeta koji bi bio opredijeljen za podršku nedovoljno razvijenim lokalnim samoupravama
Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima	Ministarstvo unutrašnjih poslova	U toku je izrada Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima i razmatranje primjedbi, predloga i sugestija koje su dostavljene u toku javne rasprave, kojom prilikom je omogućeno svim zainteresovanim subjektima da se uključe u postupak izrade Nacrta zakona

Zakon	Nadležno ministarstvo	Komentar
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim registrima	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Nakon planiranja izrade i dopune Zakona o matičnim registrima, javila se i potreba usaglasavanja navedenog Zakona sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola, a kojem usaglašavanju je neophodno da prethodi usaglašavanje sa Zakonom o centralnom registru stanovništva, kao i sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola. Takođe, imajući u vidu veliki broj zakona koje je neophodno usaglasiti sa pomenutim zakonom o istim se mora odlučivati ne samo na nivou ovog ministarstva zbog čega su u toku pripreme radi uspješnog rešavanja nastale situacije. Kontakt osoba: Aleksandra Bigović- Direktor za upravne poslove, državljanstvo i strance tel: 067/112-140
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Zakon je usvojen po hitnom postupku radi usklađivanja sa EU Direktivama i zahtjevima EK
Predlog zakona o zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata	Ministarstvo pomorstva	U toku je usklađivanje Predloga zakona o zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata sa mišljenjima nadležnih državnih organa
Predlog zakona o lukama i pristaništima	Ministarstvo pomorstva	U toku je priprema Nacrta zakona o lukama za javnu raspravu
Predlog zakona o sigurnosti plovidbe	Ministarstvo pomorstva	U toku je usaglašavanje Predloga zakona o sigurnosti pomorske plovidbe sa pravnom tekovinom EU od strane konsultanta angažovanog u okviru TAIEX projekta
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	Osim Unije poslodavaca, uključena je bila i Privredna komora. Nije bilo komentara i sugestija tokom izrade nacrta.
Predlog Odluke o utvrđivanju liste regulisanih profesija	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	Postupak javne rasprave nije još uvijek sproveden, jer je izrada nacrta u toku. Takođe, osim Unije poslodavaca, u Radnu grupu je uključena i Privredna komora.
Predlog Zakona o socijalnom preduzetništvu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	Izrada Zakona o socijalnom preduzetništvu je u fazi izrade nacrta Zakona, tako da neke od odgovora nije bilo moguće dati jer ponuđeni odgovori impliciraju da su određene faze već završene, kao što su javna rasprava, javne konsultacije, izrada RIA obrasca i sl, što u konkretnom slučaju izrade ovog Zakona znači da još nismo došli do tih aktivnosti.
Predlog Zakona o volontiranju	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	Izrada Zakona o volontiranju je u fazi izrade nacrta Zakona, tako da neke od odgovora nije bilo moguće dati jer ponuđeni odgovori impliciraju da su određene faze već završene, kao što su javna rasprava, javne konsultacije, izrada RIA obrasca i sl, što u konkretnom slučaju izrade ovog Zakona znači da još nismo došli do tih aktivnosti.
Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o prevozu u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja	POČETNA FAZA
Predlog Zakona o dopunama zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja	POČETNA FAZA
Predlog Zakona kojim se utvrđuju uslovi i način stavljanja na tržište svih novih i koršćenih vozila, sistema, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica na tržište u Crnoj Gori (Zakon o homologaciji motornih vozila)	Ministarstvo saobraćaja	POČETNA FAZA

ANEKS 2. ZAKONI

Tabela 6. Spisak zakona koji su bili predmet analize

Rb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
45	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	Ministarstvo finansija
47	Predlog Zakona o osiguranju	Ministarstvo finansija
48	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti	Ministarstvo finansija
50	Predlog Zakona o reviziji	Ministarstvo finansija
53	Predlog Zakona o upravljanju privrednim društvima u državnom vlasništvu	Ministarstvo finansija
54	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala	Ministarstvo finansija
56	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Carinskog zakona	Ministarstvo finansija
59	Predlog Zakona o računovodstvu	Ministarstvo finansija
60	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju	Ministarstvo finansija
61	Predlog zakona o sanaciji investicionih društava	Ministarstvo finansija
65	Predlog zakona o globalnom minimalnom porezu	Ministarstvo finansija
67	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost	Ministarstvo finansija
70	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji	Ministarstvo finansija
71	Predlog Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata	Ministarstvo finansija
45	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama	Ministarstvo finansija
47	Predlog Zakona o osiguranju	Ministarstvo finansija
48	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti	Ministarstvo finansija
50	Predlog Zakona o reviziji	Ministarstvo finansija
134	Predlog zakona o legalizaciji bespravnih objekata	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
135	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
136	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksproprijaciji	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
137	Predlog zakona o morskome dobru	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine
112	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o rudarstvu	Ministarstvo rudarstva, nafte i gasa
113	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o geološkim istraživanjima	Ministarstvo rudarstva, nafte i gasa
4	Predlog zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme	Ministarstvo ekonomskog razvoja
74	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uslugama	Ministarstvo ekonomskog razvoja
75	Predlog Zakona o kreditno garantnom fondu Crne Gore	Ministarstvo ekonomskog razvoja
76	Predlog Zakona o privrednim društvima	Ministarstvo ekonomskog razvoja
77	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu	Ministarstvo ekonomskog razvoja
78	Predlog zakona o zaštiti potrošača	Ministarstvo ekonomskog razvoja

Rb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
114	Predlog zakona o zaštiti prirode	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
115	Predlog zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i zaštiti ozonskog omotača	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
116	Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o nacionalnim parkovima	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
118	Predlog zakona o komunalnim djelatnostima	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
37	Predlog zakona o slobodnom pristupu informacijama	Ministarstvo javne uprave
38	Predlog zakona o javnim ustanovama	Ministarstvo javne uprave
41	Predlog Zakona o lokalnoj samoupravi	Ministarstvo javne uprave
43	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama	Ministarstvo ekonomskog razvoja
172	Nacrt Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
174	Nacrt Zakona o rodnoj ravnopravnosti	Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
84	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
85	Predlog Zakona o Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ruralnom razvoju i ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
87	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vinu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
89	Predlog Zakona o veterinarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
90	Predlog Zakona o zaštiti dobrobiti životinja	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
91	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti hrane	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
95	Predlog Zakona o zahtjevima za upravljanje i postupanje nus proizvodima životinjskog porijekla	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
96	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
99	Predlog zakona o morskome ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
100	Predlog zakona o akvakulturi	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
101	Predlog zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
102	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
103	Predlog zakona o slatkovodnom ribarstvu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
104	Predlog zakona o prometu drveta I proizvoda od drveta	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
105	Predlog zakona o poljoprivrednom zemljištu	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Rb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
6	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim izvršiteljima	Ministarstvo pravde
7	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim vještacima	Ministarstvo pravde
10	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku	Ministarstvo pravde
12	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima	Ministarstvo pravde
13	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	Ministarstvo pravde
14	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije	Ministarstvo pravde
15	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju	Ministarstvo pravde
16	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži	Ministarstvo pravde
17	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku	Ministarstvo pravde
80	Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu	Ministarstvo turizma
81	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turističkim organizacijama	Ministarstvo turizma
82	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o boravišnoj taksi	Ministarstvo turizma
83	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planinskim stazama	Ministarstvo turizma
121	Predlog Zakona o regionalnom razvoju	Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO
44	Predlog Zakona o nevladinim organizacijama	Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa NVO
142	Predlog Zakona o visokom obrazovanju	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
143	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
28	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima	Ministarstvo unutrašnjih poslova
30	Predlog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti	Ministarstvo unutrašnjih poslova
36	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnim registrima	Ministarstvo unutrašnjih poslova
/	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	Ministarstvo unutrašnjih poslova
131	Predlog zakona o zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata	Ministarstvo pomorstva
132	Predlog zakona o lukama i pristaništima	Ministarstvo pomorstva
133	Predlog zakona o sigurnosti plovidbe	Ministarstvo pomorstva
151	Predlog Zakona o zdravstvenoj zaštiti	Ministarstvo zdravlja
153	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	Ministarstvo zdravlja
156	Predlog Zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu koristiti u nedozvoljenoj proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci.	Ministarstvo zdravlja
160	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

Rb.	Zakon	Nadležno ministarstvo
161	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
162	Predlog Odluke o utvrđivanju liste regulisanih profesija	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
163	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
164	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
165	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
166	Predlog Zakona o socijalnom preduzetništvu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
167	Predlog Zakona o volontiranju	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
168	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
169	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o štrajku	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
170	Predlog Zakona o reprezentativnosti sindikata i poslodavačkih udruženja	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
/	Nacrt Zakona o stalnom sezonce	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
/	Nacrt Zakona o strateškim investicijama	Ministarstvo finansija
/	Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu	Ministarstvo ekonomskog razvoja
/	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije	Ministarstvo ekonomskog razvoja
/	Predlog zakona o identifikacionom broju	Ministarstvo unutrašnjih poslova
/	Predlog zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskim uslugama povjerenja	Ministarstvo javne uprave
/	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
124	Predlog zakona o željeznici	Ministarstvo saobraćaja
125	Predlog zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
126	Predlog Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
127	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o prevozu u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
128	Predlog Zakona o dopunama zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja
129	Predlog Zakona kojim se utvrđuju uslovi i način stavljanja na tržište svih novih i koršćenih vozila, sistema, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica na tržište u Crnoj Gori (Zakon o homologaciji motornih vozila)	Ministarstvo saobraćaja
130	Predlog zakona o vazdušnom saobraćaju	Ministarstvo saobraćaja

ANEKS 3. UPITNICI

Tabela 7. Upitnik za privredu

Pitanja	Mogući odgovori
Da li ste bili uključeni u proces izrade zakona na bilo koji način (javna rasprava, radna grupa, izrada RIA obrazaca, javne konsultacije, učešće kroz odbore ili posebna tijela)?	Da Ne
Da li ste pokazali zainteresovanost za uključivanje u izradu ovog zakona?	Da Ne
Da li ste bili uključeni tokom procesa konsultacija, u početnoj fazi izrade zakona?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u javnu raspravu?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u rad radne grupe?	Da Ne
Da li ste bili uključeni u izradu RIA obrasca?	Da Ne
Ukoliko ste bili uključeni, da li ste dali konkretne komentare?	Da Ne
Po vašoj procjeni u kom stepenu su vaši komentari usvojeni prilikom izrade zakona?	1 - nijesu usvojeni uopšte 2 - djelimično su usvojeni 3 - usvojeni su u većoj mjeri 4 - u potpunosti su usvojeni 999 - nemamo povratnu informaciju
Da li smatrate da ste u radu na ovom zakonu bili adekvatno uključeni?	1 - nismo uopšte bili uključeni 2 - bili smo nedovoljno uključeni 3 - bili smo djelimično uključeni 4 - bili smo dovoljno / adekvatno uključeni
Komentar	Otvoreni komentar

Tabela 8. Upitnik za ministarstva

Pitanja	Mogući odgovori
Status izrade zakona	Nije otpočet rad na zakonu Rad na nacrtu Nacrt spreman za Vladu Usvojen na Vladi Usvojen na Skupštini
Poglavlje EU integracija	Ministarstva upisuju broj poglavlja EU
Planirani datum usvajanja na Vladi	I 2022. II 2022. III 2022. IV 2022. 2023.
Da li je privreda bila uključena u proces izrade zakona na bilo koji način?	Da Ne
Da li je neko od privrednih udruženja /članova Savjeta za konkurentnost, bilo uključeno u izradu ovog zakona?	Američka privredna komora Privredna komora

Pitanja	Mogući odgovori
	Unija poslodavaca Montenegrobiznislijansa Savjet stranih investitora Asocijacija menadžera Asocijacija poslovnih žena Udruženje preduzetnica Udruženje mladih preduzetnika Crnogorsko udruženje poslodavaca Više gore navedenih Ni jedno od gore navedenih
Da li je privreda bila uključena u konsultacije u početnoj fazi izrade zakona?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u fazi konsultacija, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nijesu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nismo organizovali konsultacije
Da li je privreda bila uključena u toku javne rasprave?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u toku javne rasprave, koji je razlog?	Privatni sektor se nije odazvao pozivu na javnu raspravu Nije poslat javni poziv na javnu raspravu Javna rasprava nije obavezna za ovu vrstu zakona
Da li je privreda bila uključena u rad radne grupe?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u rad radne grupe, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nijesu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nismo organizovali radnu grupu
Da li je privreda bila uključena u izradu RIA obrasca?	Da Ne
Ukoliko privreda nije bila uključena u izradi RIA obrasca, koji je razlog?	Privreda je bila informisana, ali nijesu iskazali interesovanje Nismo poslali poziv predstavnicima privrede Nije radjen RIA
Ukoliko je privreda bila uključena u toku izrade zakona, na bilo koji način, da li su dali konkretne komentare?	Da Ne
Po vašoj procjeni u kom stepenu su komentari privrede usvojeni prilikom izrade zakona?	1 - nijesu usvojeni uopšte 2 - djelimično su usvojeni 3 - usvojeni su u većoj mjeri 4 - u potpunosti su usvojeni
Koliko je za rad na konkretnom zakonu bilo korisno uključanje privrede?	1 - nije bilo korisno uopšte 2 - djelimično korisno 3 - prilično korisno 4 - veoma korisno
Komentar	Otvoreni komentar